

CSIKILAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szabó József könyv- és papírkereskedése, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény, valamint hirdetések és előfizetési díjak is küldendők. Telefon hívószám 2.</p>	<p>FŐSZERKESZTŐ: Dr. FEJÉR ANTAL ÜGYVÉD.</p>	<p>FELELOS SZERKESZTŐ: Dr. ÉLTES GYULA.</p>	<p>Megjelenik minden szerdán. Előfizetési ár: Egész évre 8 kor. (Külföldre) 12 kor. Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor. Hirdetési díjak a legolcsóbban számítottak. Kéziratok nem adnak vissza.</p>
--	---	---	--

Észrettek a vármegyét.

A mi eddig soha sem történt meg, az fog most megtörténni.

Észre vesznek minket, Csikvármegyét. Ugyanis az általános képviselőválasztások hullámai két valóságos államtitkár hoznak hozzánk jelöltnek és pedig a csikszeredai kerületbe Kálmán Gusztáv kereskedelmi államtitkár, a gyergyó zentmiklósi pedig Kázy József földmívelésügyi államtitkár!

Ez igazán nagy dolog. Évtizedek óta mostoha gyermekei voltunk az államnak, a mindankori kormányoknak. Kérhetünk mi bármit, sirhattunk akármilyen zokogva, de soha semmit kívánni, elérni, soha helyzetünkön és dolgainkon javítani nem tudtunk.

Mi volt ennek az oka? Először is az, hogy bizalmunkkal mindig olyan embereket tiszteltünk meg, akik ha közérdekeinket szívükön viselték is, vármegyénk eminens közérdekeit kevésbé valószínűsíthették meg, másodszor pedig az, hogy a politikai pártok közül, a miként idáig, úgy még a most megejtendő választásokon is, a Justh féle törekvéseket támogattunk.

Hát van-e ennek értelme? Ne menjünk messze. Ott van Sepsiszentgyörgy városa. Ennek a városnak képviselői voltak, nem kisebb emberek, mint Tisza Kálmán, Jókai Mór, Beksics Gusztáv stb.

És hasonlítsuk össze, ha ugyan még össze is lehet hasonlítani Sepsiszentgyörgyöt Csikszeredával.

A különbség óriási.

Sepsiszentgyörgynek van dohánygyára, méntelepe, vasuti gőcpontja, árva- és szeretetháza és több más állami intézménye.

Hát nekünk mi van? Semmi és háromszor is semmi!

Mi nem tudtunk annyira menni, hogy vasuti állomásunk legyen, hogy Csikszereda városunk, mint a megye központja és székhelye kiinduló vasuti központ legyen, hogy a gyergyói és gyimesi vasutak ne csak fűtőlajnek nekünk és nekünk, hanem álljanak meg és innen induljanak ki. Ezt nem tudta kivinni sem a közgazdasági bizottság, sem a törvényhatósági bizottság megszámíthatatlan felterjesztéseivel.

Ez csak egy eset.

Fel lehetne százat sorolni azokból az esetekből, amelyek fényes bizonyítékát szolgáltatják annak, hogy soha sem voltunk okosak, előrelátók, hanem mindig fejfel mentünk a falnak.

A mostani választások hullámai között, előtűnik ismeretlen okokból, észrevettek a kormány emberei, mit láthatunk abból, hogy nem kisebb emberek, mint államtitkárok kérnek tőlünk bizalmat, mandátumot.

Ezt az alkalmat ne mulasszuk el! Bármelyik kerületben, de feltétlenül valamelyikben, mindkettőt válasszuk meg.

Elvégre az technikai és célszerűségi kérdés lehet, hogy melyik kerületben,

fő az, hogy legyen államtitkár képviselőnk, mert azt pártkülömbőség nélkül mindenki elismerheti, hogy erre szükségünk van.

Vármegyénk s annak minden részének annyi sürgős elintézetlen kérdése van, hogy azok mielőbbi helyes megoldása elsőrendű közérdeket képez.

Gróf Apponyi Albert Csikszeredában. Gróf Apponyi Albert május első napjaiban — a nap még nincsen meghatározva — Csikszeredába jön Kállay Ubul volt főispán jelöltségének a támogatására. Lejöveteleéről táviratilag értesítette Kállay Ubult. — Apponyi nagyobb körutat nem tesz, Csikszeredába lapunk által már közölt kíséretével öt automobilal fog érkezni. Pártpolitikai szempontoktól eltekintve a Kossuth pártnak ezt az illusztris vendéget nagyfokú érdeklődéssel várja a kerület választóközönsége.

Ezekből a politikai hírekből konstatáljuk, hogy vármegyénkben — mi talán még nem történt meg soha — két államtitkár van reális kombinációba a vármegye négy mandátumára. Vendégül látjuk gróf Apponyi Albertet, a világ elismert egyik legnagyobb szónokát és államférfiát, továbbá Justh Gyulát az ország jelenlegi legradikálisabb pártjának elnökét.

Választási hírek. Mint biztos forrásból értesülünk, a gyergyózentmiklósi választókerületben Sümegi Vilmos Justh-párti képviselőjelölttel szemben Kázy József földmívelésügyi miniszteri államtitkár lép fel, ki már eleve kijelentette, hogy megválasztása esetén megtartja a gyergyózentmiklósi mandátumot. Ez óriási kihatással van Gyergyó vidékének rendezetlen erdő- és legelőügyére illetőleg. Kázy József képviselőjelöltségének hírére nagy mozgalmat indult meg a kerületben, honnan 150 tagú deputáció kéri fel az államtitkár a jelöltség elfogadására. Kázy a miniszterium székelyföldi kirendeltségének jelenleg is vezetője.

— A csikszeredai választókerületben értesülésünk szerint Kálmán Gusztáv kereskedelemügyi miniszteri államtitkár lesz a munkapárt jelöltje. A hírre a kerületben erős mozgalom indult meg, hogy Kálmán Gusztávot a képviselőjelöltség elfogadására rábírák. A legközelebbi napokban érkezik lezár, mely egy nagyobb számú deputációt küld Budapestre az államtitkárhoz. A jelöltség elfogadását főleg az évek óta a közgazdasági és törvényhatósági bizottságok által hasztalan kért és sürgetett csikszeredai csatlakozási állomással, valamint kereskedelmi és ipari viszonyainak nagyfokú elmaradottságával hozza kapcsolatba.

Megjegyezzük, hogy teljesen ellenőrizhetetlen forrás szerint Sándor János ny. belügyminiszteri államtitkár, gróf Tisza István sógora szintén kombinációban van a csikszeredai mandátumra.

Pénzes jelöltet keresnek. Kommentár nélkül közöljük a függetlenségi párt bizalmas levelet, melyet jól szituált urakhoz küldözget:

ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT
 Erzsébet-körút 43. Royal B.
 Budapest. 1910. április 1.

Igen tisztelt elvtársam!

A bekövetkező választások, úgy lehet, hosszú időre eldöntik a nemzet sorsát. Partunk éppen ezért lelkismeretbeli kötelességének tartja, hogy teljes erejével harcba szálljon. A kerületekből érkező teljesen megbízható jelöltségek közül örömmel látjuk, hogy küzdelmünk a legszebb reménnyel bíztat. Egyre-másra jönnek hozzánk a jelöltet kérő megkeresések olyan kerületekből, amelyek alkalmas jelölt föllepése esetén, a ki az alkotmányos kötelessége nem alázatot meghozni hajlandó, elveinknek könnyű szíjjal meghódíthatók lennének. Igen tisztelt elvtársamról tudjuk, hogy a függetlenségi eszmének rendíthetetlen harcosa s választó bizottságunknak szinte hazafias öröme szolgálna, ha küzdő társaink sorában üdvözölhetnők. Bajtársi bizalommal kérjük tehát, szíveskedjek bennünket alulírott bizottsági elnökhöz intézendő levelben lehetőleg postafordítással értesíteni, hajlandó volna-e partunk programjával jelöltséget vállalni s velünk egy-két olyan bizalmas barátjának a nevét is közölni, a kihez ugyanczen kérelem fordulhatunk. Nagybeesni választás kére, vagyok hazafias üdvözléssel

Batthány T.

Gyalóky Sándor beiktatása.

Csikvármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 14-én a politikai belátás és bölcsesség fényes tanujelét adta, mikor Gyalóky Sándort főispáni székébe az ünnepélyes aktushoz illő bízottsággal beiktatta.

A beiktatást harsány szónokok és kisebb-nagyobb előértekeztetések előzték meg, melyek az installáció zavartalan lefolyását voltak hivatva biztosítani. A hatvanhetes és negyvennyolcas pártok képviselőinek ezeken az értekezleteken sikerült létrehozni olyan megállapodást, melyet a törvényhatóság magáévá tett. Előtte ugyan tintatartós hangok is hallatszottak, sőt már-már azt lehetett gondolni, hogy egy második nemzeti ellenállás is indítványba fog tétetni! Ez azonban szerencsére nem történt meg. Maga az installáció megnyugtatta a vármegye közönségét, melyhez minden részében méltó is volt. Elhangzott az új főispán székfoglalója, mely tartalom, program és higgadt politikai mérséklet tekintetében a legszebbeket is megnyugtatta. Alkalmunk volt ezt hallani olyan ellenzéki vezérmemberek szájából, kik az utolsó perig Justh Gyula zászlóját lobogtatták és a legmesszebb menő ellenállást hirdették.

Gyalóky Sándor főispán installációjára f. hó 14-én a vármegye közönsége teljes számban megjelent.

A közgyűlés lefolyása garanciát nyújt arra, hogy a pártok által kívánt béke tartós és maradvány lesz. Az új főispán székfoglalójában különösen hangsúlyozta, hogy a küszöbön álló választások tisztaságát a legnagyobb gondossággal ellenőrzi, nehogy a választóközönség akaratának szabad megnyilvánulását befolyásolják.

Az installáció lefolyását az alábbiakban közöljük:

Készülődések.

A vármegyeház előtti tér az installáció napján kilenc órákor mozgékony képet mutatott. A vármegyeház kertjében kisebb-nagyobb csoportok verődtek össze, kik nyugodtan tárgyalták a főispáni installációt. Semmi ellenzéki hang nem hallatszott, minden a legnagyobb nyugodtságot és öntudatot árasztotta el.

Csikszereda hölgyszökecsége sietve foglalta el a karzatot, hová csak korlátozott számba kibocsájtott belépő-jegyekkel lehetett jutni. Így is a karzat jóval a közgyűlés megkezdése előtt zsúfolásig megtelt.

Lent a kertben a törvényhatósági tagok fekete serege ez alatt nagy érdeklődéssel és kíváncsisággal várta az új főispán érkezését, míg végre pont 10 órákor csukott kocsi állt meg a vármegyeház előtt s kilépett belőle Gyalóky Sándor főispán díszmagyarban. — Megérkezését a törvényhatósági tagok hatalmas éljenzessel fogadták, mit a főispán könnyed fejbólintással viszonzott.

Az elénkség csak ekkor kezdődött igazán. A főispán irodájába vonult, míg a törvényhatósági tagok sietve foglalták el helyeiket, már a kinek jutott hely. Ilyen szerencsés azonban nagyon kevés volt, mert mintegy kétharmadrésze kénytelen volt állóhelyre megelégedni. Különösen a hivatalnokok serege foglalta el a nagy termet, kiknek a karzatot nem jutott hely. A teremben nagy zsilongás volt. Mindenki a beiktatásról és a főispánról beszélt. Egyszerre csak belép a terembe Fejér Sándor alispán és Szász Lajos főjegyző. Utánuk a többi közigazgatási tisztviselő. Az alispán belépésekor éljenzessel fogadták s nyomban utána elült a zaj s mély csend honolt a teremben.

A közgyűlés.

Fejér Sándor alispán elfoglalván az elnöki széket, a közgyűlést megnyitotta, röviden ismertette a közgyűlés célját és felkérte a főjegyzőt, hogy az állandó választmány javaslatát terjessze elő.

Szász Lajos főjegyző felolvasta a miniszterelnöknek a törvényhatósághoz intézett és a főispán kinevezését tartalmazó leiratát, majd előterjeszté az állandó választmány azon javaslatát, mely szerint Gyalóky Sándor főispánt küldöttségileg meghívja és tőle az esküt beveszi. Elnöklő alispán indítványozza, hogy a főispán meghívására küldjék ki Mikó Bálint v. b. t. t. elnöklele alatt T. Nagy Imre, dr. Tiltscher Ede, dr. Fejér Antal és Lázár Miklós bizottsági tagokat.

A közgyűlés az állandó választmány javaslatát, valamint alispán indítványát egyhangulag elfogadta.

A küldöttség távozása után az érdeklődés tetőpontra hágott. Alig pár perc múlva megnyiták a szűk ajtókat s belépett a törvényhatóság lelkes éljenzése között Gyalóky Sándor főispán. A legmélyebb csendben, tiszta, csöngő hangon tette le a Szász Lajos főjegyző által előremondott esküt. Nyomban utána az alispán átadta az elnöki széket. Most következett a főispán székfoglaló beszéde, mely magában foglalja egész programját. A székfoglaló 40 percig tartott s előadásával a főispán mint kiváló szónok mutatkozott be Csikvármegyének.

A KASZONI „BOLDIZSÁR-FORRÁS” KIZÁRÓLAGOS FŐRAKTÁRA. Egy literes palackokban 10 fillérért kaphatók.

Van szerencsém az igen tisztelt vevőimet értesíteni, hogy az őszi és téli szezonra megérkeztek a legfrissebb és legkiválóbb kávé fajok, theák, theasütemények, angol és belföldi rumok, likőrök, legfinomabb cukorkák, csokoládék és déli gyümölcsök. — Kávé, cukor, rizs, szappan és mindenemű fűszerek. — Mindennap friss hideg felvágottak és prágai sonka kapható a legzölidabb árak mellett. — Gyors és pontos kiszolgálás.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

VÁKÁRI LAJOS

FÜSZER- ÉS CSEMEGE-KERESKEDÉSE
 CSIKSZEREDÁBAN.

megye törvényhatóságának. A nagy szabású székhelyi szöveg szerinti közöljük:

Tekintetes törvényhatósági közgyűlés!

Legkedvesebb urunk, ő császári és apostoli királyi Felsége, a magas kormány bizalma és előterjesztése alapján, Csikvármegye főispánjává a legkedvesebben kinevezni méltóztatott.

Midőn most először van szerencsém ezen magas és dicsőséges állásban, nemes Csikvármegye tekintetes törvényhatósági bizottsága előtt megjelentetni, — méltóztatásnak megengedni, hogy szíves figyelmüket rövid időre igénybe véve, mindegyikről egy kérdést intézzek a helyről önműködés és ez az: hogy engem, az általam előadandók alapján ama nehéz feladat teljesítésében, melyre vállalkozni kötelezettségemnek ismertem, a közügyek terén szerzett tapasztalatok és jártasságokkal, valamint ha szabad szerénytelenség nélkül mondanom, személyem iránt már eddig is előlegezett jóakarattal, támogatni méltóztatassanak.

Összintén bevallom, hogy eme támogatásnak a magam részéről nagy szükségem érzem, egyfelől, mert ismerem egyéni képességeim korlátait, másfelől, mert úgy vagyok meggyőződve, hogy a közigazgatás jósága és sikere csak az esetben tekinthető biztosítottak, ha az miudama tényezők egyértelműségével és támogatásával intéztetik, amely tényezők erre törvényes értelemben hivatkozandó és befolyással bírnak, amely tekintetben tehát a vármegye törvényhatósági bizottságát kiváló és első rendű szerep illeti meg.

Tekintetes Törvényhatóság! Midőn most e nemes vármegye főispáni székét elfoglaltam, ősi szokásainkhoz képest, legelőször röviden körvonalozni kívánom azon irányelveket, amelyek engem főispáni működésemben irányítani fognak.

Nem szenved kétséget, azért nem is szorultam bizonyításra, hogy a jó közigazgatás, — mely magasabb szempontok szem előtt tartásával, de a mellett az egyesek jogos érdekeit is a legpontosabb részletképi figyelemmel kísérve intéztetik, egyik leglényegesebb feltétele: a vármegye izmosodása és fejlődésének épen úgy, mint viszont a vármegye fejlődése is, a leghatásosabb tényezője, magának az államnak minden irányban, egy szociális és kulturális, valamint ipari, közgazdasági és kereskedelmi tekintetben haladásának.

A főispáni állás három különböző minőségűt egyesít magában: egyfelől a főispán bizalmi közege a kormánynak, mint a végrehajtó hatalom képviselőjének, másfelől gyakorlója kiterjedt mértékben a felügyeleti jogot, a tagbéli értelemben vett közigazgatás egész mezején; és harmadszor egyes tételes törvények intézkedései alapján, pozitív irányban is befolya a közigazgatás intézésére.

A magam részéről feltétlenül szükségesnek tartom, hogy a főispáni állás eme hármas minősége, egymástól lehetőleg élesen megkülönböztessék, mert a szerint, amint a főispán tevékenysége egyik vagy másik minőséggel függ össze, különbözők azon irányelvek, melyek működését kell, hogy szabályozzák.

Mint a kormány bizalmi közegének, a főispán feladata az, hogy befolyással a törvény korlátain belül történő felhasználásával igyekezzék odahatni: miszerint az illető törvényhatóság területén, egy a tulajdonképeni

értelemben vett közigazgatás, mint az általános politikai vezetés szempontjából, lehetőleg azon elvek és intenciók érvényesüljenek melyek a kormányzat nyilatkozataival, approbált programjával azonosok és annak folyamánai.

Ezen minőség adja meg a főispáni állás politikai jellegét.

Ma a parlamentaris felelős kormányrendszer mellett a főispán, midőn a kormány politikáját támogatja, nem tesz egyebet, mint közreműködik azon cél érdekében, hogy a nemzet valódi akarata, az állam egész területén, annak minden részében lehetőleg érvényesüljön.

Ezen minőségében a főispán szerepe hasonlít az arteriákhoz a test szervezetében, mely az egész szervezet vérkeringését a központból a részekbe közvetíti.

Nem habozom kijelenteni, hogy magam részéről törekedni fogok állásom eme nagy fontosságú feladatának minél inkább megfelelni. De midőn ezt kijelentem, biztosíthatom önöket: hogy ismerem azon határokat, melyek a térben működésemnek kell, hogy korlátozzák és soha nem fogom szem elől tévesztetni azon szempontokat, melyek mindenki részéről tiszteltetnek tartandók.

Nem fogom szem elől tévesztetni egyfelől azt, hogy a főispán politikai tevékenysége soha nem válhat a közigazgatás jóságának hátrányára. A főispán politikai befolyása magának az adminisztrációnak rovására nem növelhető, mert a jó közigazgatás oly kiváló fontossága önmagában, mely semmi más tekintetnek alá nem rendelhető. Nem fogom szem elől tévesztetni tovább, hogy a főispáni törekvés se nem terjedhet odáig, hogy a nemzet valódi akaratának, a választásoknál történt nyilvánulása, pártszempontból megakadályoztassék, vagy épen megmásmintassék.

A választások tisztaságának megőrzésére tehát szigorúan önként fogok, igyekezni fogok, hogy a választások tisztasága biztosítsa, de biztosítsa csak az mindkét irányban.

Ugyanazért a mint nem nézném el, hogy egyesek véleményük nyilvánításában, a hivatalos hatalom felhasználásával befolyásoltságuk, ép úgy nem fogok visszaretetni a legerősebb támadást sem, hogy tölem telhetőleg, az állam hatalom erejének teljes latba vetésével megakadályozzam, miszerint akár igazságos, akár megfélemlítés, akár a nép jóhiszeműségének vétkes felhasználásával, oly állapotok teremtessek, mely mellett, a vélemények szabad megnyilatkozása a priori kizárt volna tekintetben.

Második minőségében a főispán hivatása: az ellenőrzési és felügyeleti jog gyakorlása. Ebből kifolyólag feladata: az adminisztráció menetét, a legpontosabb részletképi figyelemmel kísérni s ott hol törvényellenességet, visszaélést vagy csak mulasztást is észlel, részint a saját hatáskörében közvetlenül, részint a kormány figyelmének felhívásával közvetve is intézkedni.

Idő vonatkozó működésem közben mindenkor szem előtt fogom tartani, hogy a vármegye mint törvényhatóságot és téren széleskörű önkormányzati jog illoti meg, melyről fogva maga a törvényhatóság van első sorban hivatva, saját ügyeinek intézésére és ezért minden oly kérdés illetőleg, mely az önkormányzat hatáskörébe tartozik, lehetőleg tartózkodni fogok minden beavatkozástól, a mi-

dőn tehát a jogot magam respektálom, szívesen leszek segítségére a vármegyének, hogy ezen jogát minél hatékonyabban gyakorolhassa.

Működésem első sorban oda fogom irányítani, hogy az általános érdeklődés a közügyek iránt minél szélesebb körben felkeltesse, hogy az egyes konkrét kérdések oly alakban kerüljenek tárgyalás és eldöntés alá, miszerint a bizottság tagjai közül, minél többen legyenek azon helyzetben, hogy a felől magoknak kimerítő tájékoztatást szerezhessenek, véleményüket nyilváníthassák és jogos befolyásukat érvényesíthessék annak eldöntésénél.

Tovább menni csak az esetben látnám magamat indítatva, ha a hozott határozat a törvényvel, vagy az általános államérdekkel ellenkező, vagy oly erőteljes állapotot létesítene, mely a helyesnek felfogott közérdekből, itélet-m szerint orvosás nélkül nem maradhatna; de még ez esetben is lehetőleg igyekeznék, hogy alkalma legyen a bizottságnak, a felsőbb hatóság beavatkozását be nem varva, helytelen álláspontját saját hatáskörében megváltoztatni.

Autonomiáinkból kifolyólag a törvényhatóságok jogosítványai tisztviselőiket önmaguk választani. E jogot természetesen szintén tiszteltetnem tartandom. Minthogy azonban tagadhatatlanul merültek fel jelenségek, — ha nem is itt, de más törvényhatóságoknál, — a melyek arra mutatnak, hogy egyes tisztviselőkre azon viszony, a melyben ők választóikkal szemben állanak, nagyobb befolyást gyakorol, mintsem az a tisztviselő függetlensége szempontjából megengedhető volna, kiváló gondomat fogja képezni azon veszélyek elhárítása, a melyek a közigazgatás jóságát ezen oldalról fenyegethetik.

A ki jó közigazgatást akar, annak a tisztviselő működését kell a legelőször figyelemmel kísérni, mert az adminisztráció sikere, nemcsak a törvények és intézkedések jóságától, hanem főleg azon egyénektől függ, kik a törvényeket végrehajtani hivatva.

Az első követelmény, mit a tisztviselőtől teljes szigorral el lehet várni: annak erkölcsi megbízhatósága és teljes hozzáférhetősége.

E tekintetben minden kifogáson felül áll és az általános vélemény, midőn sorolja a vármegye tisztviselőit a szempontból az első közé, miért is elégnék tartom ezutal annak a hangsúlyozását, miszerint a magam részéről is mindent elkövetek arra nézve, hogy kezet fogva magával a tisztviselővel, biztosítsuk: hogy a tisztviselő jó hírneve, soha csorbát ne szenvedjen és ne foglalhasson helyet a tisztviselő olyan egyén, ki ezen testületre a legvalószínűbban az érdeket vetethet.

Kiváló fontossággal bír a tisztviselő működése szempontjából: a gyorsaság, pontosaság és részrehajlatlanság az ügyek intézésénél. Ezek ama követelmények, melyek az egész igazgatást a legeszméletesebben jellemzik. — Ugyanazért e téren: sem elnézés, sem engedelmiséget ismerni nem fogok és nem fogok habozni azokkal szemben, kik kötelességükről megfélemlenkeznek, a törvény egész szigorát alkalmazni, bármily nehezemre esnek is az. E tekintetben csak azon erős hitem vigasztalja, hogy a vármegye kiváló és érdemes tisztviselő, a melyet szerencsém volt közelebből megismerhetni, erre nekem alkalmat szolgáltatni nem fog, hanem egyesült erővel arra fogunk törekedni, hogy e tekintetben a legmesszebb

menő követelményeknek is teljesen megfelelhessünk.

Harmadik minőségében a főispán, részt vesz bizonyos irányban az adminisztráció intézésében is. E tekintetben ugyanazon elveket fogom szem előtt tartani, melyek mindenki egyaránt kell, hogy alkalmazást nyerjenek, bármely fokozaton és bármilyen állásban részese is a közhatalom gyakorlásának. Ez elv röviden azt fejezi ki: hogy mindenkor szigorúan a törvény alapján fogok állni s mindenben a törvény intézkedéseit fogom magam is követni.

Igéretem végül tekintetes törvényhatósági közgyűlés: hogy e kormányzatomra bízott vármegye érdekeit, mindenkor a legfőbbérdekekből gondolva fogom őrizni, és összes befolyásom teljes latba vetésével, mindent elfogok követni, hogy a vármegye joga érdekei és kíváncsi teljesülését nyerjenek. De befolyásom teljes súlyával támogatni fogom ezenkívül mindenkor, a vármegye egyes részét és közegeit, — a köz- és vármegyei érdekekkel nem ellenkező, — specialis, partialis érdekeit is, sőt szíves készséggel támogatni fogom az előfeltételek fenforgása esetén, az egyesek jogos magánérdekeit is.

Ezek elmondása után, rátérek azon indokokra, melyek elhatározásomra az állás elfogadásánál befolyással voltak.

E nemes vármegye főispáni széke, a régiből időskor nem is emlékezve, közvetlen előttem mindenkor oly kiváló egyéniségek által volt betöltve, — kiknek személyiségét nemcsak a vármegyében környezte igaz tisztelet és őszinte ragaszkodó szeretet, de akiknek a közügyek terén szerzett valódi érdemei, a vármegye határán kívül, sőt a korona részéről is, több alkalommal kitüntető elismerésben részesültek.

Az ő kiváló tulajdonságai már magukban véve is teljesen indokolnak azt, ha bárki is a félelem bizonyos nemével vállalkoznék arra, hogy e helyet közvetlen utának foglalja el. De én bevallom, hogy ez reám nézve éppen az ellenkező, egyenesen bátorító hatást gyakorolt.

Mert meg vagyok győződve, hogy főispáni elődeim nagy tapintata és belátása, oly viszonyokat létesített e vármegye kormányzatában, a mely viszonyok bármire is megkönnyítik, hogy az ő nyomdokain haladva, hivatását betölthesse.

A midőn tehát kijelentem, hogy tiszteletre méltó elődeim példája és általános elismerésben részesült működésük mindenkor, szemem előtt fog lebegni, hangsúlyozni kívánom eleve már azt is, hogy ha az állásomban sikerülni fog némi elismerést kivívnom, ugy annak orozsláurése azon férfiakat illeti meg, a kik nekem az utat kijelölték és az alapot megteremtették.

Bátorított továbbá ez állás elfogadására azon magas vélemény, melyet a jelenlegi kormány tagjainak kiváló államférfiai képessége, politikai hivatottsága, szakértelme és ügybuzgalma felől nemcsak én, de minden higgadtan gondolkodóknak táplálnia kell, amely tulajdonságok teljes biztosított szolgáltatnak a tekintetben, hogy a jövő várható bölcse igazgatás, lényeges segítségére lesz mindazoknak, kik velük együtt, az ő vezetésük alatt leszünk hivatva hazánk érdekeit szolgálni.

A midőn azonban kijelentem, hogy a kormányt és azon pártot, amelynek sorai közé

A „CSIKI LAPOK” TÁRCZÁJA.

Olasz- és Franciaországból.

Páris, 1910. ápr. 14.

Vagy az ismeretszerzés, vagy a szórakozás és pihenés, vagy a gyógyulás vágya ezrével hozza a föld minden részéről az emberek tavasszal Olasz- és Franciaországba. Nincs talán hely, — melyet az említettnek nagyobb számban keresnek fel a jelzett okokból az emberek; Olaszország egészen, az ő csodás természeti szépségével, örök kék egével, enyhe klímájával, a klasszikus és modern művészetnek gazdag tárházával, az ó, középkor és újkor történelmi emlékeivel ép oly vonzó erőt gyakorol mint a Cote d'Azur az ő csodás természeti szépségével s itt Monte Carlo még játékbárányjával. Mert az ismeretszerzés, a szórakozás, a gyógyulás vágya mellett sok embert hoz ám ide a könnyen meggazdagodás elfojthatatlan vágya is.

A Rivierának van egy gócpontja, hol egy időben többen kultur vagy kevésebb kultur nép fiából lehet látni egy-kettőt, — esetleg egy-két százat. E hely Monte Carlo, melynek messze fényű termében át hullámozó tömeg sorában, helyesebben játék asztalok mellett láttam előkelő indiai hölgyeket és néger galáit. Ha utóbbiakat talán nem is játék asztalok mellett látta, de bizonyára a könnyű pénzszerezés momentán támadt vágya kötötte pár napig a játék asztalhoz, mert kitarással és olyol szenvedéllyel játszottak akár csak egy orosz főúr. Ez kigondolná, hogy a játék asztalok egyike mellett ülő sárga selyem ruhás hölgyben Rotschild leányát ismerték fel némelyek? Mindezt csak azt mutatja, hogy van a világnak egy gócpontja, hol a modern népvándorlás részvevői találkoznak, hol a nyelvek bábéli szüravara feltámad s hova a kíváncsiság mellett a nyereszéskedés sötét vonása

viszi az embereket. És érdekes itt az, hogy a liliputi középkori államoknak három maradványa közül Monaco, mely a játékbárányból tartja fen magát, enjút népet akként vedi meg a játékbárány romboló hatása elől, hogy népet oda be nem engedni.

Az idei március és április hónapban szokatlan hűvös időjárás volt Olasz- és dél-Franciaországban; április első napjaiban Milanóban hótól borítva oly fehérek voltak, mint esővel vegyített havas időben Csikban szokás; Velence felett pedig napokig oly borzasszó bóra dühöngött, hogy a Nemerének ereje megsegyelhetette volna magát; a Rivierán ugyanezen időben hideg esőzés volt s az Alpeseknek a ligoriái öbölbe benyúló ormái hóval borítottak.

A természetnek e csodásan alkotott helyein azonban egy napugár mindent megváltoztatott. Kilátnak a hó a tengerparton kis kabátban sétáltak huszonnégy óra múlva s előttem is, mint idegen előtt csak ez tűnt fel különösnek, hogy a hó borította bércek tövében minden virág szinompájában sértetlenül diszgett, a narancs és citromfá is úgy, mint a pálna és a délszáki növények számtalanja tudomást se vett a mostoha időről.

Mindenkinek uti emlékei és tapasztalatai között akad egy-kettő, melyek esetlegesen másakat is érdekelhetnek. A többi között kettőt itt jegyzek fel.

Olaszországban szerencsém volt megismerkedni egy igen előkelő nagyműveltségű úrral, ki több mint 15 éve tartózkodik Olaszországban s ki legnagyobb kedvtelését az irodalom, történelem és művészet tanulmányozásában lel s kitől egy óra alatt többet tanulhatni, mint Baedekerből egy hónap alatt. Mindig emlékeztet me marad társaságunk előtt kedves barátságára. Ha mindezekhez még hozzá tesszem, hogy kedves ismerőseim — az ekély honfitársunk, — bizonyára úgy találja mindenki, hogy

a látni és hallani akaró utazó előtt ily barátság értékes lehet.

E kedves gavallérunk egy napon akkor kapott levelet mutatott, melyben felvilágosítást kér tőle barátja, Brescia alpolgármestere, hogy közölje vele, mit tud arról, hogy Magyarországon egy község Haynau által reá hagyott örökséget visszautasított. Ismerősünk, ki egyáltalán nem tudott a kérdésről dologról, — hoztam fordult felvilágosításért. Emlékeztet, hogy a tél folyamán lapjaink részletesen közölték, hogy egy erdélyi község képviselő testülete (nevére már nem emlékeztem) nem ugyan a Haynau, — hanem ennek leánya által az illető községnek végrendeletileg hagyományozott örökséget és pedig nagyobb értékű földbirtokot utasított vissza a 49-es idők szellemének megfelelő hazafias határozattal. — Ezen községben élte le ugyanis Haynau leánya életét.

Igérttem, hogy hazra kerülve hiteles adatokat küldök a tényállásról.

A dolog megértéséhez emlékeztetbe hozom, hogy Brescia városa volt az, mely Magyarország mellett legfajlagmasabbul érezte Haynau sujtó kezét, s hogy az osztrák táborok Bresziában folytatott rémuralmával szerette meg a bresciai hiénát a nevet — Miután csak térről van szó Bresziában, melynek megvalósítása az illető erdélyi község lapjainkban közölt határozatnak valóban megtörténtétől függ, — csak annyit jelezhetek, hogy Brescia az illető erdélyi község iránt érzett rokonszenvének akar kifejezését adni. A kifejezés módja akként tervezett, hogy nyugodt lélekkel mondhatom: meglepő.

Émlékeim és tapasztalataimból egy másikat Franciaországból jegyeztem fel. Egy székely honfitársunkról van szó. Párisban szerencsém volt megérkezni Barabás Ferdinánd úrral; háromszékmegei lisztjói áztólendül székely ember, ki miután elvégezte a Mikó-kollegiumban

tanulmányait, mérnöki oklevelet szerzett a követve művészi hajlamait beutazta Német- és Franciaországot. A szobrász tehetség modlórozó (mintázó) lett, a művész és mérnök az ipar és kereskedelem terén értékesítő tehetség. A háromszékli székely fiából tekintélyes párisi butorgyáros lett. Nyolc évvel ezelőtt nyitotta meg párisi gyárát, melyben jelenleg 100—120 műiparost foglalkoztat állandóan s a már ismerten jövőtől és enjút tehetség és szorgalmából milliómosnak is nevezheti magát. — A gyárban kiállít a legértékesebb butorok készítettnek rózs, a palésander, eben stb. fából; a butorok bronz és ótrós díszítései a gyár saját mintázata; egy-egy művészi alkotás ezek mindenike. A Luvér stb. butori remekei utánzatai készülnek itt. Megszémlétem a raktárt, melynek értékéről tájékozathat az, hogy egyetlen asztal ára 20,000 frank. Barabás úr francia származású kedves nejevel lekötelező szíveséggel fogadta társaságunkat. A Boulevard Victor-Hugo-n levő saját villájában hívott meg, automobilját ajánlotta fel.

Ami mindezekből közérdekű, az azon tapasztalat, melyet mi magyarok oly nehezen tudunk megszerezni s az életben alkalmazni. Az ipar és kereskedelem becsülésétől, annak jelentősége és fontosságáról beszéltek. Mennyivel függetlenebb, vagyoni erejének tudatában mennyivel önértékesebb s anyagi gondoktól menten mennyivel boldogabb az a gyáriparos székely, mintha engedve az előítélettel telített magyar társadalmi felfogásnak, az ipar és kereskedelemről irtózza, egy szerény hivatali becsült volna többre. Csak természetes, hogy a külföldi társadalmi és gazdasági felfogásunk hódolva honfitársunk, tapasztalatból merített azon véleményének adott kifejezést, hogy mint Franciaország, hazánk is csak akkor lesz hatalmas és gazdag, ha az ipart és kereskedelmet általánosan becsülni fogják fiait.

Dr. Nagy Jenő.

gróf Tisza István is tartozik, intenciói előrelépésben a leghatározottabb szándékkal és meggyőződéssel, tölem kitalálhatóság támogatni fogom. Kijelentem egyúttal azt is, hogy: a leghatározottabban biztosítom a tek. törvényhatóságoktól arról, miszerint semmiféle alkotmány- vagy törvényellenes rendelkezéseket ami teljesen ki is van zárva a jelenlegi kormány részéről, — végrehajtani nem fogok!

Biztosíthatom továbbá a tek. törvényhatóságoktól arról is, hogy én pártpolitikát a közgyűlési teremben egyáltalán nem kívánok folytatni, mert a pártpolitika a közgyűlési teremben kívül és nem a tisztelt törvényhatósági bizottság útján, hanem attól teljesen elkülönítve, kint az életben, a választások útján érvényesíthető, mert a törvényhatósági bizottság legfőbb és első feladatának nem a pártpolitika üzemeltetése, hanem a lehető legjobb közigazgatás előlépését, irányítását és ellenőrzését tekintem, azaz a tulajdonképpeni önkormányzat gyakorlását!

Döntő súlyt helyeztem továbbá előttem elha tározásomnál, amn valóság szép, testvéries egyetértés, mely a vármegye összes lakosságát osztály: vallási és nemzeti különbség nélkül, a legzordanabbban fűzi egymáshoz, és melyet fenntartani és ápolni a magam részéről is a legfőbb kötelességemnek fogom ismerni.

Továbbá az is, hogy a mennyiben én ez állást elfoglaltam volna, úgy a főispáni állás egy a vármegye viszonyával teljesen ismeretlen, Magyarország legutóbbi részétől származó, idegen egyenlőtlen töltet volt, azaz a pártpolitikai viszonyok által kóvetelt kényeztetés miatt.

Szolgálatot és kötelességet véltam tehát teljesíteni a vármegye iránt azaz, hogy épen a jelenlegi nehéz valóság viszonyok között, a vármegye kormányzata idegen, előtűnt teljesen ismeretlen egyenre ne bízzék. A vármegye bekegyesítés megvalósítása és lehető biztosítása céljából, a saját nyugodalomam árán áldozatot hoztam azaz, hogy eddig díszes, nyugodalmas, előhaladásomat biztosító állásomat felcsereletem a zaklatott és súlyos terhekkal járó főispáni állással és pedig azért, mert én 18 esztendő óta töltöttem el hivatali pályámat Erdélyben, mindenkor a Székelyföldön. Ebből 3 évet Háromszék, 10 évet Marosvásárhely, 5 évet pedig Csikvármegyében. Módomban állott tehát — a székely nép viszonyai, körülményei, ugyancsak égető bajai kiismerése s az teljes biztosítékot nyújthat a tisztelt törvényhatóságoktól az iránt, hogy tudatában a fenforgó bajoknak, azok orvosolása módját is, teljes bizalmat bírva ez idő szerint a kormányban, a törvényhatóság jogos érdekei ki elégítveivel meg fogom találni E működésben pedig, biztosíthatom a tek. törvényhatósági bizottságot, aytom a jogosult panaszok és kérelmek meghallgatása és orvosolása, szegény és gazdag előtt egyaránt, mindenkor nyitva leendő. Annálval inkább is, mert a vármegye körében, melyhez a legközelebbi idő alatt már a legbensőbb családi kötelek szűlei is felbonthatatlanul fűzni fognak, a melyhez férfi korom annyi kedves emléke, a tisztelt és barátságos erők kötelei oly szorosan fűznek, megtanultam, hogy igaz elismerésre csak az számíthat, aki önzetlen odaadással szolgálja a közügyeket és a ki ezt teszi, mindenki részéről a legkedvezőbb támogatásra számíthat.

A most elmondottakban foglalhatom össze jövőd megközelítő iránym, ezen elvek megvalósítására fogok törekedni rendületlen kitartással. A jó, gyors, igazságos és olcsó közigazgatás megvalósítására kérem tehát egy a tisztelt törvényhatósági bizottság, valamint a tisztviselői kör és előjárók buzgó, odandó, lelkes közreműködését és támogatását!

Hogy vállaltam, komoly munkával alkossuk és szilárdítunk meg a vármegye békéjét s annak kulturális, gazdasági és közigazgatási intézményeinek emelésével, egy újabb csodálatos viharjal küzdök is sziklaszilárdan megálló, magyar nemzeti állam kiépítésére törekedjünk!

Énnek a biztos hite és reményével lelkemben, még egyszer a legmelegebb örömmel üdvözlöm a tekintetes törvényhatósági bizottságot és a hatalmas nagy és örökkévaló istennek áldását kérem: önzetlen, becsületos és buzgó együtt működésünkre!

A főispán székfoglalóját zugó éljenzés követte. Beadvát a meg-megújuló éljenzés többször megismételt. A rendkívüli közgyűlésnek más tárgya nem lévén, elnöki főispán a közgyűlést bezárta.

Tisztelgések.

Alig hagyta el a termet a főispán, megint megújult a terefe, most már hangosabban, mit a kielégítést nyert érdeklődés önként hozott magával. A törvényhatósági honatyrák elgárgat-lak gyújtva, hamarosan kifutották elgárgat-lak felzárzó füstjével a karsat. Ekkor már készülődtek, sorakoztak a tisztviselők, hivatalnokok és más küldöttek, hogy a főispánnak termében tisztelgessenek. Először a vármegye tisztviselői kara vonult az új főispán elé. A mintegy 45 tisztviselőt Fejér Sándor alispán vezette. Az üdvözlés rövid, pár barátságos szóval állott, melyek az együtt-

működésnek adtak kifejezést és nyújtottak arra garanciát. Ezután a kir. törvényszék bírái vonultak volt törvényhatósági elnöki üdvözlésére. Majd a helybeli honvédszázados tisztelettel Szontvári Gábor zászlóaljparancsnok vezetésével. A tisztelgésben résztvettek továbbá a helybeli református és izraelita egyházak, a kir. ügyészség, Jenei László kir. ügyész, a m. kir. államépítészeti hivatal Pap Domokos kir. műszaki tanácsos vezetésével végül Stratzinger Emil kir. pénzügyigazgató vezetésével a kir. adóhivatal és számvonó-ság, a gyergyószentmiklósi kir. járásbíró-ság, Dvihalj járásbíró, a m. kir. posta- és távirat-tisztviselői László Káro postafőnök és a vármegye jegyzői Krna, Pálffy András várdol-falvi körjegyző vezetésével.

A küldötteket a főispán szíves barátság-sággal fogadta.

A banket.

Déli egy órakor Gyalóky Sándor főispán a Vigadó nagytermében 200 teretű banketet adott. Ott láttuk az összes hivatalok főnökeit és tagjait, a vármegye tisztviselői karát, a bírói karát és a törvényhatóság tagjainak legnagyobb részét. A banket a himnusszal kezdődött, melyet a megjelentek felállva hallgattak végig.

Az első poharköszöntőt Gyalóky Sándor mondotta a királynak. Utána Mikó Bálint köszöntötte Gyalóky főispánt Kállay Ulai gróf Majláth Gusztav erdélyi püspököt, melyet Görög Joachim köszönt meg a püspök nevében. A negyedik hivatalos köszöntő volt a dr. Boeckor Béla, ki szintén Gyalóky Sándor főispánt üdvözlötte. Majd ismét Gyalóky főispán emelkedett szíjára és nagy hatású hazafias beszédet mondott a vármegye közönségére. A hivatalos köszöntőket Fekete Imre kir. törvényszéki bíró zárta be, ki a kir. törvényszék nevében üdvözlötte a főispánt új állásában.

Köszöntőt mondott még Kis Ernő a nőkre és az új főispán boldogságára, Ferenczy István pedig a tisztviselői karra.

A banket délután 5 órakor véget ért.

Közigazgatási bizottsági ülés.

Folyó hó 12-én tartotta meg vármegyének közigazgatási bizottsága rendes havi ülését. Fejér Sándor alispán elnöklése alatt, a bizottsági tagok élénk érdeklődéssel.

Először azokhoz jelentéseket tettek meg a bizottság elé utalt ügydarabjait referálták el, említésre méltó fontosabb közérdekű ügyek nem voltak.

Csikszentimre község képviselőtestületének az a határozata provokált nagyobb vitát, amelyben kimondták, hogy a két tanácsos róm. kath. felekezeti iskolát f-jlesztani nem akarja, mint hogy azonban belátja, hogy a két tanácsos teljesen elégtelen és az iskolakötelek beiskolázatlan vannak, egy tanácsos közszéki iskolát létesít. Az előző tanfolyagot azt javasolta, hogy a képviselőtestületnek az egy tanácsos közszéki iskolát felállító határozata erősítessék meg, ezzel szemben Takó János a róm. kath. iskola fejlesztését kívánta a körte a bizottságot, hogy kötelezze erre a községet. Pap Domokos helyettesének mondja a kétrézszerű iskola felállítását, amely két külön-külön erősen marad, együtt célját teljesíteni tudó iskola lehetne. A bizottság azonban a teljesen indokolt indítványok ellenére is, a törvénynek azon rendelkezése miatt, hogy a község a felekezeti iskolát fejleszteni nem köteles, az előzői javaslatot fogadta el.

Kérdéses statisztikai összehasonlítást ragadtunk ki a kir. pénzügyigazgató jelentéséből is, amely élénk világot vet azokra az állapotokra, amit az országban az ex-lex előidézt.

Az 1908. év március havában a vármegye területéről egyenes adóban befolyt K 34594 Az idén március hónapban K 5525 Bélyegilletékekben K 58289 Az idén K 11721 Hadmentességi díjban K 2250 Az idén K 70 Ellenben fogyasztási és italadókban a múlt év március havában befolyt K 21856 Az idén K 26465 Dohány jövedékben K 52448 Az idén K 62631

Ha gondolkodunk a fenti rövid statisztika fölött igen érdekes gondolatokra jutunk. Az egyenes adóknak csak nagyon kevés százaléka folyik be, természetesen az állam kötelezettségének eleget kell tenni, tisztviselőit fizetni tartozik. De honnan? Köleséből, adósságból. Dohány és pálinka kell a népek. Itt vannak a választások. Még meg sem indultak jóformán a kortezkedések s a dohány- és szeszből több folyik már is be, mint a múlt esztendőben. Mi lesz akkor április és május havában. Felgyűlt idővel az adóhátrálék, mert a szegény ember jó alkalomnak tartja az adót nem fizetni, ha azt mondják, hogy most nem muszáj azt fizetni. Mit tudja ő azt, hogy az csak ideig óráig való szabadság. Olyan mint az ügyvédi időhaladék. Megkapod, de azalatt is szaporodik a költség. A végén aztán mégis csak fizetni muszáj, mert hát az állam is megfizet.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Justh Gyula körntja Hirt** adtunk már arról, hogy Justh Gyula függetlenségi pártvezér f. hó 20-án délután 3 órakor kíséretével városunkba érkezett, mely alkalommal a városház előtti téren kifejté a saját és pártjának álláspontját. Ugyanekkor fog program-bezédet tartani Hajnó Ignác Justh-párti képviselőjelölt. Justh Gyula érkezését plakátok hirdetik. Ünneplés fogadtatás a vasuti állomáson és a városház előtti téren foly le. Este bankett lesz az Európa szállodában, melyre ívet köröznek.

— **A központi választmány ülése.** A vármegye központi választmányának f. hó 14-én Fejér Sándor alispán elnöklése mellett ülést tartott, melyen a képviselőválasztók 1911. évi névjegyzékének összeírásai munkálataival foglalkoztak. A kiküldött elnökök már majdnem mind betérjesztették az ideiglenes névjegyzéket. A fel nem vett jogosultak szóval vagy írásban jelentkezhetnek.

— **Áthelyezés.** Dobay Zoltán számellenőrt a miniszter áthelyezése hasonló minőségben Székelyudvarhelyre.

— **Kinevezés.** A király dr. Nagy Emil Pál eszék-szentmártoni járásbíró a dícsőszentmártoni járásbíróshoz saját kerületére leendő áthelyezés mellett VII. fizetési osztályba sorozott járásbíróvá nevezte ki.

— **Hírség.** Dr. Györgypál Domokos Csikvármegyei tiszti főjegyző f. hó 19-én vezette oltárhoz Gecző Ilonkát, Budapestben a Bakats-terti plebani templomban.

— **As új választások.** Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök, a „Pester Lloyd” értesülése szerint belügyminiszteri minőségében az 1874. év XXXIII. törvényeikk 56. §-a alapján május 10-én teszi közzé a hivatalos laphoz rendeltet, a mely megállapítja az új választások idejét. Műtan a választásokra kitűzendő tíz napos időköz utolsó napja és az országgyűlésnek június 22-én történő összehívása között a törvény értelmében tíz napnak el kell múlni, világos, hogy a választások június hónap első harmadában lesznek. A törvény kimondja azt is, hogy a választást a tíz napos időközben minden választókerület megejtene között. Az egyes választások terminusának megállapítása a törvényhatóságok központi választmányának feladata. A választások elrendelésével kapcsolatos vármegyének törvényhatósági bizottsága május első napjaiban rendkívüli törvényhatósági közgyűlést tart.

— **A szegedi vívőverseny.** A szegedi vívőverseny három napra tervezett mérkőzése f. hó 15-én vettek kezdetüket. A versenyekre több mint 130 bajnok jelentkezett. Első nap az I. csoport győztese Szeged I. csapata lett, amelyben Papp Árpád 6 és Papp István 7 győzelemmel szerepelt. E szép eredmény mellett is érdekel, mivel a győztes csapat fenti két szereplője meggyék szállította, Papp András esiksomlyói főgimn. tanár fia. A verseny további eredményeit is közölni fogjuk.

— **Csiksomlyói összejövétel.** A csiksomlyói róm. kath. főgimn. ifjúságának Sárlos Boldogasszonyról nevezett Mária Társulata a gimnáziumnak Csikszerecskőbe való áthelyezése folytán a jelen évben megváltik bölcsőjétől. Csiksomlyótól. Ezen alkalomból a Mária-Társulat jelenlegi és volt tagjai f. év május hó 15-én. pünkösd vasárnapján nagy becsu ünnepélyt rendeznek, melynek vázlatos programja ez: D. e. 8 órakor sz. mise, mely alatt a jelenlegi és megjelent volt tagok közösen sz. áldozathoz járulnak. D. u. ünnepélyes bevonulás a Kegyetemplomba; tagfelvétel; a régi tagok megújítják a felvételkor tett Mária ígértet; Körmenet; az internátus nagytermében díszelőadás, melyen színekrül Erdősi Károly „Rákócziár” című színműve. A Mária Társulat kéri mindazokat, akik valaha a Mária Társulatnak tagjai voltak, hogy ezen közös ünnepélyen minél többen vegyenek részt, hogy ezáltal az ünnepély minél impozánsabb legyen. Akik az ünnepélyen részt akarnak venni legkésőbb április hó 30-ig értesítsék ezen saundéukról a társulat jelenlegi vezetőjét, Rész János főgimn. vallásosnart, hogy a rendezőség azután a végleges és részletes programot megállapítva, azt a jelentkező tagoknak megküldhesse.

— **Áthelyezés.** Kasper Frigyes tusnáddi és Lakatos Gáspár csikszentdomokosi segéd-lelkészek kölcadónban áthelyeztetettek.

— **Építik a békási utat.** Az első kapavágás megtörtént. Közéghy László államépítészeti főmérnök f. hó 11-én megkezdte a békási út építését. A munkálat megkezdéséhez 150 ezer korona van kiutalva s az építési idő tartam 5 évre van kontemplálva. Közéghy a Pongrác tetőn kezdette meg munkáját s az első részlet a Pongrác tető és Gyergyószentmiklósi közötti utast kiépítése fogja képezni. Az ut a világhírű szurdoki szorozon vonul át.

— **Kaszinó-estély.** Folyó hó 16-án tartotta a helybeli kaszinó a szezon legutolsó

közvacsoráját. Nem nagy számú közönséget láttunk ugyan ez estén, de ez a hangulatnak egy cseppet sem ártott, mert a társaság kitűnő kedélyvel a hajnali órákig kitartott. A táncból pedig bőven kijutott. Mikó Bálint v. b. t. rövid íthontartozköltsé folytan megjelent az estélyen a köztszaleletben és közszeretben álló egyéniségek ez estélynek állandó központja volt. Az estélyen részt vett Gyalóky Sándor főispánunk is, ki mint a kaszinó elnöke, mindig élénkséget teremt a kaszinóban.

— **Jótekonysági gyermekelődás.** A helybeli polgári leányiskola igazgatósa f. évi május 1-én nagyszabású gyermekelődást rendez, melyre a meghívók most küldetnek szét. A meghívó a következő: Jótekonysági célú gyermekelődás a Vigadó nagy termében 1910. május 1-én (vasárnap) részben a „Gyermek Liga” részben „az iskola-tanulmányi kirándulási alap” javára, melyre a tanügybarátokat és érdeklődőket tisztelettel meghívja az igazgató. Kezdet: d. u. 6 órakor. Helyárak: Páholy 10 kor. Oldal- és támlásszék I. II. sor 2 kor. II-IV. sor 1 kor., 40 fill. a többi sor 1 kor. Állólégy 60 fill. Tanuló-jegy 40 fill. Karzati-jegy 40 fill. Felülfizetéseket hálás köszönettel fogad és hírlapilag nyugtáz az igazgató. Műsor: Csokonai-Lavotta: A reményhez. König-Abt. Daira fel! Előadja az iskola ének kaza. 2. Rudayánszky Gyula: A tündérek. Szavaltja: Nagy Erzs. 3. Behr F. Gnomenzug. Zongorán előadja Nagy Margit. 4. Balla Ignác Színészjelölt. Monolog. Előadja Fejér Ella. 5. Kuplék. Előadja Filep Jucika. 6. Várad-Gaal. Akácvirágok. Melodráma. Előadja: Szacsavay Nelli. Zongorán kíséri B. Braun Angela. 7. Farkas-Kurucz. 3. Magyar dal. Éneklők Veress Paula. 8. Inczédi László: A nővér. Szavaltja László Piroka. 9. Kuplék. Előadja Kállay Hanna és Ágota. 10. Várad-Krney. A tavasz érkezése. Daljáték zongora kísérettel. Tavasz tündére: Veress Paula. Fecskék: Csizsér Margit, Löwinger Klára, Mihály Lujza, Veress Ilonka, Zakariás Mici. Hóvirágok: Aczél Sárika, Fejér Katinika. Kádár Emmuska. Iboiyák Farkas Ilonka, Veress Irén, Vitályos Erzsike. Nefelejcek: Bocze Annuska, Boltresz Margit, Ősz Anna, Tauber Mariska. Liliomok: Fejér Ella, Fejér Dóra, Kovács Rozsika, Löwinger Mici. Pipacsok: Nagy Margit, Szacsavay Nelli, Szvoboda Gizi. Kóköröcsinnyek: Farkas Jolán, Hajnó Ilona, László Aranka. Rózsák: Filep Jucika, Imecs Ilus. Merza Jolánka. Zöld levelek: Az iskola énekkara. A nagysikerűnek ígérkező gyermekelődásra felhívjuk a közönség figyelmét.

A polgári leányiskola igazgatósa már több ízben bebizonyította, hogy növendékeit a legnagyobb szakértelemmel és gondossággal vezeti. Jótekonysági célú ünnepélyeivel mindig a legnagyobb elismerést vívta ki. Erőteljesünk szerint az előadást tánc fogja követni, melyet az igazgató a közönség számára tart fenn.

— **Mennyi pénz van forgalomban?** Az állami számvonások nemrégiben jelentést tett közzé, melyszerint Magyarországra összesen 7.441.460 drb. ötkoronás; 90.045.743 drb. egykoronás; 72.084.676 darab huszárfilleres; 93.988.372 drb. tízfílleres; 334.771.544 darab kétfílleres és 77.358.046 darab egyfílleres van forgalomban. Tehát ezüst és réz pénzünk összesen 158.352.120.54 korona.

— **Kinevezés.** A királyi kincstár kegyurasága alatt álló paradj-i plebániára pályázata útján Szigethy Gyula plebánusunk ki-neveztetvén — csikszerecskő plebánusnak dr. Szekeres József kolozsvár szentpéteri plebános nevezetett ki.

— **Felvétel a déval tanítóképző intézetbe.** A déval (Hunyad megye) áll. tanítóképző-intézet I. osztályába az 1910—11. iskolai évre 11 teljesen ingyenes, 10 földijas, 6 teljes fizetésű és 3 ösztöndíjas növendéket fognak felvenni. Bővebb felvilágosítást szivesen ad az igazgató.

— **Dinamit a vasuti sínekben.** Mint bennünket értesítenek, pár nappal ezelőtt a várhegyi vasuti sínekre ismeretlen egyén dinamitot helyezett el. Szencsencsére a vonat érkezése előtt 2 perccel a dinamit felrobbant s így a vasut utasai nagy katasztrófától menekültek meg. A csendőrség a tettest nyomozza.

— **Halálos lövés.** Bajkó Gyula dírtól lakos kocsisát: Bajkó Józsefet, f. hó 12-én halálos kimenetelű baleset érte. Miközben a lovakat takarította, egyik oly súlyosan rugta meg, hogy kapott sérülése egy pár óra múlva belehalt. Temetése nagy részvét mellett ment végbe; benne a család tartó gazdák egy jó-ravaló embert veszítettek el.

— **A csikszeredai Dalárda megalakulása.** Hirt adunk már arról, hogy a régebben olyan nagysikerrel működött csikszeredai dalárda, új életre kelt egy pár lelkes embernek kezdeményezésére. F. hó 18-án a városban népes alakuló közgyűlés volt, melyen a csikszeredai dalárda módosított alapszabályokkal újra megalakult. Tisztkarát a következőleg választotta meg. Elnök dr. Ujfalussy Jenő, társelnökök dr. Imecs János és dr. Dóczy Kálmán, alelnök Nagy Gyula, karnagy Orbán Mihály, pénztárnok Szabó Lajos, ellenőr — gazda Helvig G. János, ügyész dr. Dóczy Kálmán. A megalakult dalárdának eddig 50 tagja van. A módosított alapszabályok jóváhagyás végett, felterjesztették a belügyminiszterhez. A megalakulás után Hajnó Ignác indítványozta, hogy az újonnan megalakult dalárda f. hó 20-án Justh Gyulát, érkezése alkalmából a vasúti állomáson ünnepélyesen fogadják. Kovács Jenő ezzel szemben indítványozta, hogy a dalárda pártpolitikai szolgálatba ne álljon, mert a dalárdának tisztán társadalmi célja elérése a törekvése, mint a közgyűlés elfogadva, Hajnó Ignác indítványát elvetette. A dalárda megalakulását örömmel üdvözöljük, mert Csikszereda város közönsége régen érzett szükségét elegendi ki. Különös elismerést illeti dr. Ujfalussy Jenőt és Orbán Mihályt, kiknek fáradozása létrehozta a dalárdát. Orbán Mihály mint a dalárda karnagya, kiváló szakképzettségével nagy szolgálatot teljesít városunk társadalmának. Főrdem az övé, hogy a dalárda létrejött. Azt azonban elvárjuk, hogy a megalakulás nem mulandó, hanem esztől — esztől élvezzék fogjuk nemcsak fáradozásait eredményét.

— **Méhtenyésztési tanfolyamok Marosvásárhelyen.** A m. kir. földművelésügyi miniszterium által Marosvásárhelyen létesített mintamehesen az Erdélyrészi méhtenyésztők számára az 1910. év nyarán tanfolyamok foglalkoztatni és pedig május hó 18-tól június hó 4-ig kiegészítik, június 6-tól 18-ig felkészítik, július 4-től 16-ig és augusztus 1-től 13-ig néptanítók részére. Egy-egy tanfolyamra 20-20 hallgató vétetik fel és ellátási segélyképpen a felkészítők és tanítók napi 3 korona, a kiegészítők pedig 2 koronát kapnak. A résztvevni szándékozók felhívjuk, hogy belyegmentes kérésüket az Erdélyrészi (székelyföldi) miniszteri kirendeltséghez címezve a Marosvárd, Torda-aranyos vármegyékben lakók közvetlenül Marosvásárhelyre, a Szilágy vármegyeiek Buckwein Béla kirendeltségi megbízott címére Szilágyosomlyó, a Kolozsvár-megyeiek dr. Cséner Lajos kirendeltségi megbízott címére Kolozsvár, a Kisküküllővármegyeiek Mayerffy György kirendeltségi megbízott címére Dés-szentmárton, az Alsófehérvármegyeiek dr. Kovács Dezső kirendeltségi megbízott címére Nagyenyed, az Udvarhelyvármegyeiek Székelyhid V. kirendeltségi megbízott címére Székelyudvarhely, a Háromszékvármegyeiek Benkő Pál kirendeltségi megbízott címére Sepsiszentgyörgy, a Csikvármegyeiek Kiss Ernő kirendeltségi megbízott címére Csikszereda, mielőbb nyújtsák be.

— **Felhívás a gazdák közönséghez.** Ismeretes gazdáink előtt a minden évben járványoszerűleg fellépő veszedelmes sertésorvanc, mely sertésállományunkban nagy pusztítást visz végbe. A múlt évben kísérletezések történtek a sertésorvanc elleni védőoltásokkal, melyekkel meglepő eredményeket értek el úgy, hogy ezek a védőoltások a járványt teljesen és gyökeresen elfojtották. Ez eredményen okukra, a védőoltások ez évben is eszközöltetni fognak, minél fogva felhívjuk az érdekelteket, hogy a sertésorvanc elleni védőoltások eszközzése végett minden sertéstartó gazda jelentkeztesse Keresztész Antal m. kir. járási állatorvosnál (Csikszereda.) A bejelentések lehetőleg május 1-ig megteendőek.

— **A Házinyulenyestők Országos Szövetsége, Budapest** (Csillaghegy) e héten tartotta közgyűlését a Köztelek gyűléstermében. Evi jelentéséből megismerjük a Szövetség rendkívül gazdag közgazdasági tevékenységét, amelyből csak a következőket kívánjuk kiemelni: 1. A „Házinyulenyestők” című könyvecskéjét 50.000 példányban nyomtatta s minden érdeklődőnek ingyen küldte meg s ezennel is megküldi, amivel főleg a gazdák közönségét és kisembereket kívánja a házi nyulenyestéssel megismertetni. 2. Ötszáz ketreces nyultelepet állított fel Csillaghegyen, ahol állandó nyulkiállítás és vásárt tart fenn a Szövetség és tagjai kifogástalan, egészséges állataiból, amivel a tenyésztésanyag beszer-

zését és értékesítését könnyíti meg és mintaszerű berendezést és állatokat mutat be. 3. A Székelyfővárosi Központi vásárcsarnokában állandóan friss házinyulhúst árúsit kg.-ként 1.20 koronáért. Ezzel a fővárosi élelmi piacát támogatja és a nyultermelvények értékesítését megoldotta. 4. Nyulgeresznek kidolgozását elvállalta. 5. Hivatalos lapja állandóan irányítója és tanácsadója a tenyésztőknek. 6. A fővárosban és a vidéken 12 előadást tartott a házinyulenyestésről. 7. A Szövetség irodája bárkinek felvilágosítással szolgál nyulenyestési ügyekben. 8. A Kélt és a Balkán piacát biztosítani igyekszik a kivitel céljára. 9. Merséket áron ad bárkinek tenyésztő anyagot, vagyontalanoknak pedig teljesen ingyen, tehát mindenkinek módot nyújt arra, hogy ezzel a hasznos gazdasági ággal nagyobb áldozat nélkül foglalkozhasson s szép melékijevédelemre legyen szert.

— **Reform a jogszigorúok szüleinek érdekében.** A jogszigorúok szüleinek érdekében azt az üdvös rendszert hozta be a Kolozsvárt számos éve sikeresen működő jogi szeminárium (Malom-utca 14.) hogy állandóan szemmel kíséri a Kolozsvárt készülő vidéki jogszigorúok — és azon szülőket, akik a szeminárium vezetését a végül levélileg felkérlik, hetenkint — feltétlenül megbízhatóan, díjmentesen informálja a fiuk kiküldéséről (azok tudta nélkül is), így ők meggyőződhetnek arról, vajon szigorú fiuk tanulással töltik-e az időt Kolozsvárt. Egy másik célszerű ujtása a jogi szemináriumnak az, hogy azon jogszigorúok érdekében, akik szigorúlatuk letétele előtt Kolozsváron csak rövid ideig tartózkodhatnak, olyan rendszert honosított meg, mely lehetővé teszi azt, hogy a vidékiek otthon elkészülhessenek, esetleg irodai, vagy más teendőik végzése mellett. T. i. az anyag esszenciáját magukba foglaló jegyzeteken kívül oly jegyzeteket is készít, amelyek teljes rendszerességgel az egész anyagot olyként foglalják magukba, hogy a tankönyveket helyettesítik, az összes szigorlati kérdéseket feloldják és a magyarázat nélkülözhetővé teszik. E jegyzeteket a vidékieknek kikölcsönzi és azok abból otthon elkészülve u. n. recapituláló kurzuson vesznek részt Kolozsvárt 1—2 hélig. Továbbá naponta próbaszigorlatokat tart, melyeken az intézetben kívül készülték is díjmentesen részt vehetnek. — Ezen tevékenységről és a szeminárium céljáról felvilágosítást nyújtó nyomatott könyvet „Tájékoztató a jogi szemináriumról” díjmentesen küld a szülőknél Jogi szeminárium vezetésége. (Dr. Dobó, Kolozsvárt, Malom-utca 14. sz.)

— **A magyar kormány egy román alapítvány ellen.** A bukaresti román liga Saguna báró, az első nagyszabású román metropolita születésének száz éves évfordulója alkalmából nagyobb összegű alapítványt tett, melynek kamataiból három éves ciklusokban egy görög-keleti és egy görög-katolikus magyarországi román teológus kapna tanulmányait folytatására külföldi ösztöndíjat olyantén, hogy az első esztendőn Bukarestben, a másodikat valamely németországi egyetem és a harmadik évet vagy Oroszországban, vagy Görögországban töltené. — A bukaresti kulturális ismeret magyarellenes irányzatára való tekintettel a magyar kormány már eleve elejét akarja venni annak, hogy ez alapítvány ürügye alatt a magyarországi román teológusok nevelése idegen befolyás alá kerüljön. Ez okból Zichy János gróf kuituszminiszter, mint a „Gazeta Transilvaniei” jelent, leiratot intézett a nagyzebeni román metropolita konzisztóriumhoz, amely előre figyelmezteti, hogy olyan teológus, ki a bukaresti kulturális emittett alapítványból külföldön végezte tanulmányait, Magyarországon egyházi vagy iskolai funkciókat nem vezethet.

— **A Halley üstökös.** Nagy érdeklődéssel várja az egész világ a Halley üstökösét, melyet november óta távcsővön már lehetett látni. Most már hirt jött, hogy hajnalba, napfeljötté előtt a keleti égbolton több helyen szabad szemmel is látták, a hol tisztá volt az ég. Az üstökös május 18-án lesz legközelebb a földhöz.

— **Magyar birtok olah kézen.** Latour grófnak mintegy hétezer holdas birtokát egy oláhokból álló konzorcium megvette 1.800.000 koronáért. A konzorcium élén Pop Csicsó volt képviselő áll. A birtokot kiagazdák között parcellázni fogják.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.)

A tej drágasága.

Az egyik legfontosabb élelmicikk, a tej drágasága ellen mindennapi a panasz. Ami eddig meg nem történt, most állandó panasz tárgyát képezi. Jó ideje ugyanis, hogy a tehéntej 36 fillére áll, holott a takarmány, mely 80—100 korona volt, ma 30—40 koronáért beszerezhető. A tejárusítók azonban e körülményről úgy látszik tudomást nem akarnak venni, mert a tej árában semmiféle csökkentés nem állt be, mi a közönséget anyagilag erősen érinti. E tarthatatlan állapot orvoslása végett társadalmunknak kell akciójába lépnie, mely az esetben, ha az illetékes hatóság is e kérdésben interveniálna, feltétlen eredményre vezetne.

Egy városi polgár.

*) E rovat alatt közöltéért nem felelős a szerkesztő.

KÖZGAZDASÁG.

A „Hermes” Magyar Általános Váltóútlei Reszvenytársaság, Buda est, heti jelentése a tőzsdéforgalomról és pénzpiacról.

Budapest, 1910. április 14.

A tőzsde az elmúlt héten szilárd alaphalmgal mellett változó irányzattal folyt le, mindazonáltal végeredménnyel csaknem az összes forgalomban került értékek árfolyamának színvonala a múlt hetivel szemben emelkedést tüntet fel.

Különösen kiemelendő a Magyar Általános Hitelbank részvényeiben kifejlődött élénk mozgalmat és a jó kezű részéről mutatkozó nagymerű kereslet az árfolyam tetemes emelkedését vonta maga után. A pénzügyi részvények közül a Budapesti Takarékpénztár és országos zálogkölcsön részvenytársaság részvényei is nagyobb tettelekben vásároltak, összefüggésben azzal, hogy ezen intézet — tekintettel az üzlet fejlődésére — alapitóját 10 millió koronáról 15 millió koronára fel fogja emelni és a kibocsátásra kerülő részvények közül 5000 darabra a régi részvényeseknek tartatik fenn az elővételi jog; a hátralévő új kibocsátású részvények egy részének átvetését illetőleg a takarékpénztár a „Hermes” magyar általános váltóútlei részvenytársasággal megállapodást létesített. Tökefelelősekre készült továbbá a Magyar általános takarékpénztár részvenytársaság is, mely intézet az új részvények elhelyezésének garanciája tekintetében a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank és Assicurazioni Generali-val szerződést kötött.

A budapesti kedvező építkezési konjunktúrának tartosságára való tekintettel a téglakeretek iránti érdeklődés a budapesti tőzsdén egyre tart és különösen Ujlaki, István és Egyesült téglá- és cementgyári részvények emelkedő árfolyamok mellett nagy keresletnek örvendtek. A Budapesti Központi Vaspálya részvények a lefolyt héten is el voltak hanyagolva, míg Budapesti villamos városi vasút részvények egy csoport részére nagy tettelekben vétettek ki a piacból.

A 112.550.000 n. e. 4 százalékos magyar koronajáradék kötvényekre a Rothschild konzorcium által folyó hó 12-én rendezett subscriptio nagyon kielégítő eredménnyel járt és ez alkalommal a külföld bizalma is hathatós módon nyilvánult meg járadékötvényeink iránt. A jegyzésre, amennyiben a címletek legalább 6 havi időtartamra le nem kötöttek, a jegyzések minősége szerint legfeljebb 20 százalékgig terjedő reparatio válik lehetségessé. A subscriptción ezen kedvező eredménye előreláthatólag előnyös fogja a járadékpiacot befolyásolni, habár egyelőre a speculáció alászállás jegyzésekből eredt anyag piacra jutása az árfolyamemelkedést némileg korlátozza.

A sorsjegy piacon a folyó hó 25-én megtartandó húzás alkalmából fokozott érdeklődés nyilvánul a Magyar jelzáloghitelbank konverziós nyereménykötvények iránt; ezenkívül a kisebb sorsjegyeknek tartós és számottevő kereslet jelentkezik.

A pénzügyi viszonyok a lefolyt héten nem szenvedtek lényeges változást és jó benyomást keltett azon körülmény, hogy az angol bank részéről várt kamatlábemelés elkerülhető volt, amiből a pénzpiac jövő alakulását is barátságosan ítélik meg.

A hét nevezetesebb árfolyamváltozásai a következők: ápr. 7. ápr. 14. Magyar hitel részvény 811.75 917.— B.-pesti villamos városi vasutr. 350.25 355.25

Egyesült téglá- és cementgyár törzs részvény	214.75	328.50
Egyesült téglá- és cementgyár elsőbbs. részvény	324.50	341.50
Ujlaki téglá részvény	389.50	402.50
Fouciere Pesti biztosító r.	402.50	433.50

Hirdetmény.

Alattírt gyámhatóság ezennel közölni teszi, hogy csikszépvízi néhai Domokos Károlyné szül. Eszenyei Lina örökös tulajdonát képező a csikszépvízi 187 számú tjkvben foglalt épületes belsőség nyilvános magán árverésen Csikszépvíz község hivatalos helyiségében f. évi május hó 3-án délelőtt 10 órakor el fog adatni.

Kikiáltási ár: 6000 korona.

Árverezni szándékozik az árverés megkezdése előtt a kikiáltási ár 10 százalékanak megfelelő bánatpénzt készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban kötelesek az árverési bizottság kezébe letenni

Írásbeli ajánlat tételnek helye nincs. Legtöbbet ígérő tertozik az ígért vételarat az árverésnek gyámhatósági jóváhagyása után, az erről szóló értesítés vételétől számított 15 nap alatt gyám közbenjöttével a községi pénztárnok kezéhez lefizetni.

Ha ezen idő alatt a vételarat le nem fizeti vagy a vásártól egyébként eláll bánatpénze elvesz, s azt árvereztető a maga részére minden bírói beavatkozás nélkül jogosult megtartani, s ezen kívül legtöbbet ígérő költségére és veszélyére új árverés tartására megnyílik a jog, mely esetben a rögebbi és újabb árverés eredménye közötti különbözet megtérítéséért vagyoni felelősséggel tartozik.

Legtöbbet ígérő ajánlata megtételével a vásár azonnal, árvereztetőt pedig csak az árverés gyámhatósági jóváhagyása után kötelezi

Csikvármegye árvaszéke.

Csikszereda, 1910. április hó 18-án.

Birtha Jozsef,

elnök.

1—2

Egy teljes üzleti berendezés mérlegekkel, stólázzikkal együtt nagyon jutányos árban eladó. Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

1-3

A n. é. közönség figyelmébe.

Ajanlom a mai kornak teljesen megfelelő temetkezési raktáromat.

Koporsó, szemfödél és koszorúk dúz választékban, valamint

MENYASSZONYI BUTOROK.

Irodai és üzleti butorberendezések.

Épület és mindenemű murkák felvállaltatnak és pontosan eszközöltetnek. Kívánatra házaknál mintákkal megjelenünk. Kiváló tisztelettel:

BARDÓCZ, CSIKCSATÓSZEG.

6-15

Órangyal és ártatlanok Órangyala cz.

Ima- és énekeskönyv

új kiadásban megjelent. — Kapható:

Szaboda József könyv- és papírkereskedésében, Csikszeredában.

HIRDETÉSEK

olcsó árszámítás mellett közöltetnek a felvételnek A KIADÓHIVATALBAN.

15. szám.
1910. v. hó.**Árverési hirdetmény.**

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a csikszentmártoni kir. járásbírósnak 1909. évi 11908. polg. számú végzése következtében dr. Erős Vilmos ügyvéd által képviselt Agrár lak. pénztár részvényláráság javára 392 kor. s jár. erejéig 1909. évi december hó 20-án foganatosított kiegészítési végrehajtás útján lefoglalt és 2357 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: ökrök, roz, zab és bázibutorok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a csikszentmártoni kir. járásbíró 1909-ik évi V. 492/2. számú végzése folytán 180 kor. 77 tőkekövetelés hátr. és később felmerülő költségek erejének Csikszentgyörgy községben végrehajtás szvenvedő lakásán leendő megtartására 1910. évi április hó 25-ik napjának délutáni fél 4 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XL. t. c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Csikszentmártonon, 1910. évi április hó 10-én.

Ambrus Lajos,
kir. bír. végrehajtó.

Szám 25—1910. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a csikszeredai kir. járásbírósnak 1909. évi V. 1518. számú végzése következtében dr. Halász Manó ügyvéd által képviselt Weiss Márton és fia javára 21 kor. 51 f. s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 800 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: lovak, kocsi nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a csikszeredai kir. járásbíró fenti tőkekövetelés és bíróság már megállapított költségek erejéig, végrehajtás szvenvedő lakásán Csikszeredában leendő megtartására 1910. május 4-ik napjának d. u. 2 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi XL. t. c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Csikszereda, 1910. évi április 9-én.

Keresztes Gyula,
kir. bír. végrehajtó.

Sz. 205—1910. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a csikszeredai kir. járásbírósnak 1909. évi V. 17. számú végzése következtében dr. Nagy Jend ügyvéd által képviselt Központi takarékpénztár részv. társ. javára 210 korona s járuléka erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 2040 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 1. ifj. Kánya József csikdelni lakosnál kanecák, ökrök, juhok stb. nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a csikszeredai kir. járásbíró fenti számú végzése folytán, fenti tőkekövetelés és bíróság már megállapított költségek erejéig, végrehajtás szvenvedő lakásán, Csikdelnén leendő megtartására 1910. évi május hó 2-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi XL. t. c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Csikszeredában, 1910. évi április hó 9-ik napján.

Keresztes Gyula,
kir. bír. végrehajtó.

TENGERI LISZT

a csikszentmihályi gőzmalomban bármily mennyiségben kapható. Olm:

CSIKY JÁNOSNÉ

Szépviz-Csikszentmihály (állomás).

11—52

Sz. 641—1909.

Feladési hirdetmény.

Kilyénfalva község előjárósága közhírré teszi, hogy a község II. határrészében fekvő Csibí-pataki erdejében a 35663/1907. és 9870 909. F. M. engedélyek alapján — 17626 kat. boldon 29090 m² gőmbőlű lucfenyő haszonfára becsült fatömeg Egyszázhatvannyolcezerhatyáz (168600) korona kikiáltási árban 1910. év április 25. napján d. e. 11 órakor Kilyénfalva községhezánál megtartandó zárt írásbeli ajánlattal egybekötött nyilvános szóbeli versenytárgyaláson el fog adatni.

A kikiáltási ár tíz (10) %-a bántpénzzel az árverés megkezdése előtt, az árverési bizottság elnökének kezébe leteendő.

A szabályozott béléggel ellátott írásbeli zárt ajánlatok a megajánlott vételár tíz (10) %-át kitevő bántpénzzel, vagy megfelelő óvadékképes értékpapírral láthatók el és tartalmazniok kell egyuttal azt a kijelentést is, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri a magát azoknak aláveti.

Elkészt és utóajánlatok el nem fogadtnak. Az erdő fatömege a kikiáltási áron alul nem fog eladtni.

A kihasználási határidő három (3) évig tarthat.

A vágásterület a gyergyótölgyesi tutajrak-parttól és fapinctól kettő (2) km. távolságban fekszik.

Az árverési és szerződési feltételek, valamint a becslésre vonatkozó közlelbi adatok a m. kir. járási erdőgondnokságnál (Gyergyótölgyes) és a községhezánál (Kilyénfalva, Csikmegye) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Község előjárósága.

Kilyénfalva, 1910. március 29.

Adam Imre, György Ágoston.
jegyző. bíró.

Árverési hirdetmény.

Csikszentgyörgy közbirtokossága részéről közhírré teszem, hogy uovezett közbirtokosságtulajdonát képező s a község közvetlen közelében fekvő „Benesd” nevű erdőréss 654 k. hold kiterjedésű területen levő és 52615 m²-re becsült lucfenyő haszonfa 27410 (huszonhetezer-négyszáztiz) korona kikiáltási ár mellett Csikszentgyörgy községhezánál 1910. évi április hó 28-án délelőtt 10 órakor tartandó zárt írásbeli ajánlattal egybekötött nyílt szóbeli árverésen el fog adatni.

A kikiáltási ár 10 %-a bántpénzzel az árverési bizottság kezébe leteendő.

Az egy koronás béléggel ellátott zárt írásbeli ajánlatok szintén 10 %- bántpénzzel, vagy megfelelő óvadékképes értékpapírral láthatók el. Az ajánlatban kijelentendő, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és magát azoknak aláveti.

Utóajánlatok nem fogadtnak el.

Az árverési feltételek és a becslésre vonatkozó adatok Csikszentgyörgy községhezánál Tompos János urnál megtekinthetők.

Az erdőben fafelvétel csak a csikszeredai m. kir. erdőgondnokság előzetes engedélyével eszközölhető.

Csikszereda, 1910. február 20-án

Bácher,
m. kir. erdőgondnok.

Árverési hirdetmény.

Kormás község eladja a község házánál 1910. évi május hó 4-én d. e. 10 órakor kezdődő nyilvános szó- és írásbeli árverésen a tulajdonát képező Bojárás nevű 2118 kat. hold területű erdőréssnek 1654 m²-re becsült lucfenyő haszonfa, 203 m² kéreg és 1760 m² tűzifa készletét.

A kérdéses terület a községtől 3, a legközelebbi vasuti állomástól 12 km. re van.

A kihasználási idő egy év.

Bántpénz a kikiáltási ár 10 százaléka.

Az árverési feltételektől eltérő, vagy későn érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Bővebb felvilágosítás Kormás község bírójánál szerezhető.

Kormás, 1910. március hó 19-én.

Lőrincz János, Orbán Dénes,
közs. jegyző. közs. bíró.

Ades 217—910. mj.

Legelő bérbeadási hirdetmény.

Közhírré tételik, hogy Csikvármegye magántulajdonát képező Csikszentmárton II-határrészben fekvő kassálásra is alkalmas Solyomtár havas és Anyató nevű legelőket, valamint a Nikulájsarok nevű legelőt és az alsó fűrésztelep helyének kivételével a Csobányos patakra hajló részben legeltethető, részben mérsékeltlen legeltethető területek mintegy 2172.09 kat. hold területtel 1200 kor. kikiáltási ár alapul vétele mellett folyó évi április hó 28-án délelőtt 9 órakor a megyei magánjavak igazgatóságának irodájában — vármegyei ház — nyílt szó- és zárt írásbeli ajánlati versenytárgyaláson 3 egymástáni évre haszonbérbe fognak adatni.

Bántpénz 120 korona.

Utóajánlatok vagy a kikiáltási áron aluli ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Bővebb felvilágosítás a megyei magánjavak irodájában szerezhető.

Ha azonban a fenti feltételek mellett az egész terület nem volna bérbeadható ugyanakkor a Solyomtárhavas 38.26 kat. hold és az Anyatómelletti 42.25 kat. holdas legelők egyévre 350, illetve 350 kor. kikiáltási ár alapul vétele mellett kassálásra bérbe adatnak.

Csikvármegye magánjavainak igazgatósága.

Csikszereda, 1910. évi április hó 18-án

Dr. Csiky József,
igazgató.

Eladó

2—3

5 darab jól kihizlalt sertés
párja átlag 320—350 klg.

Cim: Csikszereda, Szentlélek-utca 12. szám.

Árverési hirdetmény.

A káson-altizi közbirtokossága a 66014 908. F. M. sz. engedély alapján Káson Altiz községben a községhezánál 1910. évi április hó 29-én délelőtt 10 órakor kezdődő nyilvános szó- és zárt írásbeli ajánlat alapján eladja a község határában fekvő 10551 k. hold területén található, mintegy 12278 m² lucfenyő haszonfa 1507 m² kéreg és 1760 m² tűzifa készletét.

A szóban forgó terület a községtől mintegy 7 km-re, a legközelebbi vasuti állomástól, Kézdivásárhelytől mintegy 36 km-re fekszik.

A kihasználási idő 2 év.

A kikiáltási ár 67823 korona, melyen alul ajánlatok el nem fogadtnak.

A bántpénz a kikiáltási árnak legalább 10 százaléka, azaz 6782 korona

Bővebb felvilágosítás Konez Antal közbirt. elnöknel Káson-Altizben és a m. kir. járási erdőgondnokságnál Csikszentmártonon szerezhető.

Kásonaltiz, 1910. évi április 9-én.

Tamás Antal, Konez Antal,
közbirt. jegyző. közbirt. elnök.

Szám 276—910. mj.

Hirdetmény.

Közhírré tételik, hogy a csiktaploczai rétpárcellából arányosítás folytán a vármegye magánjavainak jutott mintegy 2 hold 1030 négyszöglet kitevő, a város szomszédságában levő kassálónak folyó évi fűtermése, a megyei magánjavak igazgatóságának irodájában Csikszeredában (vármegyei ház) folyó évi április hó 28-án d. e. 10 órakor szóbeli árverésen s az utóajánlatok kizárásával azonnali készpénzeli fizetés ellenében a 150 korona kikiáltási áron felül legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

Csikvármegye magánjavainak igazgatósága.
Csikszereda, 1910. április hó 18-án.
Dr. Csiky József,
igazgató.

Szám 707—910 ki.

Hirdetmény.

Csikszereda város tanácsa által felhivatnak mindazok, kik 1848—49. években honvéd tisztek, altisztek és közhonvédek voltak, hogy folyó hó végéig a városi tanácsnál jelentkezni saját örökükben el ne mulasszák.

Csikszereda, 1910. április hó 12-én.

A városi tanács.

Árverési hirdetmény.

Csobotfalva közbirtokossága részéről közhírré tételik, hogy nevezett közbirtokosság tulajdonát képező és a község közelében fekvő „Közébükk” nevű erdőréss 1825 k. h. területén levő és 3320 m²-re becsült lucfenyő haszonfa 16335 (Tizenhatezer háromszáz harmincöt) korona kikiáltási ár mellett Csobotfalva község házánál 1910. évi április hó 23-án délután 2 órakor tartandó zárt írásbeli ajánlattal egybekötött nyílt szóbeli árverésen el fog adatni.

A kikiáltási ár 10 %-a bántpénzzel az árverési bizottság kezébe leteendő.

Az egy koronás béléggel ellátott zárt írásbeli ajánlatok szintén 10 %- bántpénzzel vagy megfelelő óvadékképes értékpapírral láthatók el. Az ajánlatban kijelentendő, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és magát azoknak aláveti.

Utóajánlatok nem fogadtnak el.

Az árverési feltételek és a becslésre vonatkozó adatok Csobotfalva község bírájánál megtekinthetők.

Csobotfalva, 1910. március 9.

Pálffy András, 2—2 Csicszer Pál,
jegyző. elnök.

ELADÓ

2—3

CSÜR ÉS ISTÁLO
külön-külön is.

Feltételek megtudhatók

SZEBENY ANTALNÁL CSICSÓN.

András György k. bírónál Csikszentkirályon eladó 1 darab egy éves

joksirdi kan. 2—2

PALLÓ, DESZKA, LÉC, GYALULT PADOZAT DESZKA

ÉPÜLETF.

CÁNDRA (HULLADÉK LÉC) RÖNKVÉG

SZEKER- ÉS ÖL-SZÁMRA, VALAMINT

FÜRÉSZPOR

minden mennyiségben állandóan kapható:

Klein Sámuel csikszeredai gőzfűrészt telepén.

TELEFON 19.

Gőmbfa tulajdonosok szives tudomására hozom,
hogy minden szombatn bérvágás van. 30

BORI BORI BORI!

Bátor vagyok az igen tisztelt fogyasztó és ismereteladó közönség szíves figyelmét felhívni

NAGY BOR-PINCÉMRE

miután boraimat a legjobb forrásból szereztem be. — Raktáron van különféle borokból mintegy 150 hektoliter s így abban a szerencses helyzetben vagyok, hogy igen jó fehér asztali bort adhatok az 1909. évi termésből 50 literen felüli vételnél literenkint 44 fillérért. 1908. 48

Egész hordó vételnél külön árajánlat. Kisebb mennyiségben 64 fillértől feljebb.

Hogy boraim olcsósága dacára — mily külön zamatuak, bizonyítja az, hogy rövid időn belül több mint 100 hektoliteret adtam el. Ajánlom igen finom likőreimet és az annyira kedvelt Andrénny Sec pezsgőt.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, maradok kiváló tisztelettel

Özv. Karda Lajosné, Csikszerezében.

A magyar királyi Törvényház mellett. 10

MÉLYEN LESZÁLLÍTOTT ÁRAK!

NE MULASSZA EL SENKI!

megtekinteni dusan felszerelt

NŐI DIVATÁRU ÉS KALAP-ÜZLETÜNKET.

Hol mindenféle díszes és disztellen női-, lányka- és gyerekkalapokat, nap- és esőernyőket, harisnyákat, salákat, arcfátylokat, selyem blouznak valókat, nyakkendőket, cipőket, női gallérokat, nyak rüssököt, oldalfüzeteket, kalaptűket, mellűket, virágokat, tollakat, mindenféle díszselymeket stb., mesés olcsón sőt vételárban szerezheti be. Átalakításokat és javításokat szintén valamennyi üzletünket átadjuk olcsón eszközünk. — Szíves látogatást kérve, vagyunk kiváló tisztelettel 9-12

Özvegy Nagyne és Bíró Árpád, Csikszerezében.

Mindenféle kalapok vételárban!

ÉRTESÍTÉS!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség hehes figyelmét felhívni, miszerint a **Rákóczi-utca 352 sz. alatti saját házamban levő**

NYERGES ÉS KÁRPITOS ÜZLETEMBEN

minden e szakmába vágó munkák elkészítését a legnagyobb készséggel vállalom és ezt esinos kivitelben olcsó árak mellett pontosan elkészítem. Raktáron tartok a mai kornak megfelelő, mindenféle nagyságu

RUGANYOS DIVÁNOKAT ÉS MATRACOKAT

azért, hogy itt mindenki beszerezhesse szükségletét ép oly olcsó árban, mint bármely nagyobb városban. — Továbbá tudatom még a mélyen tisztelt közönséggel azt is, hogy állandóan raktáron tartok

KÉSZ URI KOCSIKAT ÉS URI SZÁNKÓKAT.

Végül a nagyérdemű közönség szíves figyelmét felhívom azon körülményre, hogy a kocsik, valamint minden e szakba vágó munkák javítását elvállalom — Magamot nagyérdemű közönség jóindulati pártfogásába ajánlván, maradok kiváló tisztelettel:

Bájer Ferencz, nyerges és kárpitos
Csikszerezében. Rákóczi-utca 352. szám.

Czell Frigyes és Fiai

bortermelők és bornagykereskedők
MEDGYES.

Legjobb beszerzési forrás
VALÓDI ERDÉLYI TERMÉSZETADTA
TISZTA HEGYI BOROKBAN.
Hordókban és palackokban.
Külön saját termésű és vörös borok.

Boda József orgona és harmonium építő

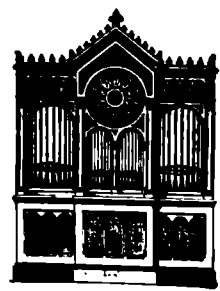
CSIKTAPLOCÁN.

Van szerencsém a főtisztelendő papság és a m. t. egyháztanács szíves tudomására hozni, miszerint

ORGONA ÉS HARMONIUM ÉPÍTŐ MŰHELYEMET

teljesen újonnan rendeztem be, minék utánna módomban áll a legnagyobb szabásu orgona építést is elvállalni. Bármilyen javítás- és átalakításokat a legjutányosabb árban pontosan eszközölök.

A nagyérdemű közönség pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel:
Boda József, orgona és harmonium építő, Csiktaplocán.

Hosszurovó Cement Födélcserép

Iroda: Hirscher-utca 18. sz.

majdnem határtalan tartósságu, igen könnyű fődőanyag, olcsó áron kapható

PORTLAND CEMENT GYÁRNÁL BRASSÓBAN.

Iroda: Hirscher-utca 18. sz.